

Opschrift

Vergadering van 11 februari 2021

Nummer: 2021_MV_00093

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Karlijn Deene: Beperkte digitalisering/consulteerbaarheid Archief Gent

Raadslid(-leden):

Karlijn Deene - N-VA

Bevoegd: Filip Watteuw

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

-

Vraag:

Het Archief Gent is één van de rijkste stadsarchieven van Vlaanderen en zelfs van Europa. Voor wat betreft Ancien Régime bevindt er zich een schat aan informatie die veel andere steden ons benijden. Dit is vanzelfsprekend niet los te zien van de economische en politieke macht die Gent vanaf de Middeleeuwen was.

We stellen vast dat die schat aan informatie weinig toegankelijk is voor onderzoekers, academici of geïnteresseerde burgers (stamboomonderzoek, heemkunde, ...). Hoewel er in Gent een aantal – gewaardeerde – vrijwilligersinitiatieven zijn (met o.a. de digitalisering van de parochieregisters en enkele andere fondsen), alsook een aantal private initiatieven die fondsen in kaart brengen, blijft het verschil met andere stadsarchieven toch opvallend. Stad Brugge heeft bijvoorbeeld al sinds 2013 de Archiefbank Brugge die een hele reeks historisch waardevolle collecties online digitaal ontsluit, zonder beperkingen (vb. ook een login is niet nodig). De Archiefbank maakt deel uit van het bredere <https://erfgoedbrugge.be/>, dat nog een hele reeks andere collecties digitaal ontsluit. Een situatie die vele Gentse onderzoekers, de historische rivaliteit tussen Gent en Brugge indachtig, betreuren.

Vandaar mijn vragen:

1. Welke initiatieven zal de schepen nemen om een digitale en online vrij toegankelijke Archiefbank Gent op te zetten, die vergelijkbaar is met wat nu al in Brugge en andere steden (zie vb. ook Venetië) bestaat?
2. Welk budget voorziet de schepen deze legislatuur voor het digitaliseren en online ontsluiten van de fondsen van het Archief Gent? Hoe verhoudt dit zich tot het budget dat hier tijdens de vorige legislatuur voor werd ingezet?
3. Welke partners werken er mee aan het digitaliseren en online ontsluiten het Archief Gent (UGent, andere archiefinstanties, ...)?

Antwoord

Stad en OCMW Gent hebben er in 2012 voor gekozen om een online toegankelijk Gemeenschappelijk Informatie- en ArchiefbeheerSysteem (GIAS) te bouwen. Dit GIAS is een samenwerking met de provincie Oost-Vlaanderen en andere gemeenten in Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. Ook UGent participeert hierin. GIAS is een ambitieus project om alle beschikbare, digitale of gedigitaliseerde archiefbeschrijvingen en de hieraan gekoppelde gedigitaliseerde archiefdocumenten vrij online toegankelijk te maken.

Momenteel werkt Archief Gent volop aan de opbouw en invulling van dit systeem. Zoals je begrijpt is dit een gigantische operatie. De ruggengraat van GIAS wordt het overzicht van de 1500 archieven en archiefseries die Archief Gent bewaart en beheert. Vanaf eind 2021-begin 2022 zal dit archievenoverzicht en alle beschikbare metadata vrij online toegankelijk worden gemaakt. Tot slot zal in 2022 het GIAS aan een elektronisch depot worden gekoppeld. In dit depot worden alle gedigitaliseerde of digitaal geboren archiefdocumenten duurzaam opgeslagen.

Met de archiefwerking van Venetië ben ik minder vertrouwd, maar je maakt een vergelijking met de West-Vlaamse hoofdstad en daarover wil ik je kort dit meegeven... Gent gaat met GIAS een hele stap verder dan Brugge. Immers, de Brugse Archiefbank biedt geen gestructureerd overzicht van de archieven en series die de archiefinstelling bewaart. Trouwens, sommige door Brugge ontsloten reeksen, zoals de parochieregisters van het ancien regime, zijn voor Gent ook al digitaal toegankelijk via de website van het Rijksarchief of via de "[Beeldbank Gent](#)" en "[Erfgoedinzicht](#)".

Budgettair beschikt Archief Gent voor haar werking over zo'n 65.000 euro. In dit bedrag zijn de vaste bibliotheekkosten, zoals abonnementen voor tijdschriften, niet inbegrepen. Het genoemde werkingsbedrag is gelijkaardig aan deze in de vorige bestuursperiode.

Naast GIAS werkt het archief samen met verschillende partners om haar digitale collecties te ontsluiten. Met "[meemoo](#)" – Vlaams Instituut voor het Archief hebben we als stad een structurele samenwerking. Ook met het "Rijksarchief" – een van de vele goed werkende federale instellingen, mevrouw Deene - is er een structurele samenwerking. Het Rijksarchief scande de Gentse parochieregisters uit de collectie van

Archief Gent en heeft ze online toegankelijk gemaakt. Voorts is Archief Gent betrokken in talloze projecten, waarin ze samenwerkt met VUB, de Gentse Universiteitsbibliotheek, UGent, Oxford Brookes University, KU Leuven, enzovoort.

Tot daar mijn antwoord, mevrouw Deene, maar je merkt dat Archief Gent al heel veel werk verzet heeft om onze collectie zo goed mogelijk digitaal te ontsluiten. Als schepen zal ik de komende jaren deze werking blijven steunen en verdedigen. Publiekswerking van een instelling als Archief Gent is voor mij essentieel. Na het verhogen van de openingsuren in 2020 is de digitalisering van het Archief daarom mijn volgende beleidsobjectief bij de publiekswerking van het Archief.
